

Спомени за Марин Жегев
от д-р Димитър Асенов. Русе ул. хан Аспарух 114

1

С Марин Жегев се запознах през 1946 г. Той беше тогава асистент в катедрата по химия към медицинския факултет.

През тази година, след втората световна война когато страната ни беше окупирана от съветската армия, в нашата войска, по формата на съкращения беше извършена пресетка тукта в редизиите на офицерския състав. Бяха отстранени предимно офицери завършили Военното училище и военната академия, които бяха все още внос презимор както във войската, така и в общественоста!

Аз бях все още уболен като летец-изпретел със чин поручик и командир на ято! Бях взел участие във войната от 1942 г. срещу англоамериканската бомбардировачна авиация която нападна страната ни а след това от септември 1944 г. до края на войната и срещу германците - наши бивши веги езозници!

По-вече от младите съкратени офицери пожелаваша отново да следват! Имаше много кандидати за юридически факултет, но се оказа, че този факултет е все обласа от комунистите и там освен тези хора други не си допускат. Много от нас избраха да следват медицина, независимо от големата продължителност на следването - 6 години! Там рядко кандидатствуваша отрогата на властвувачите. Материята беше много трудна а се изискваше и дипломно удостоверение на предварително изучаван и владение на латински език

При такива условия аз бях приет в медицинския факултет. Когато Жегев беше асистент в катедрата по химия - изучавах още през първата учебна година. Той водеше ^{заучаване} практическите ^{заучаване} една група в която попарвах и аз!

Плюс това, посещението на лекциите не беше задължително но от гледна точка на практически упражнения - не можеше да се отсъства!

Още при първото запознанство при Желев ми направих впечатление гърчавостта му и отношението към материята която преподаваше! Винаги, в началото на упражненията непременно повтаряше накратко и обичайно венско казано в лекцията от професора! Изразяваше се ясно и точно, като правеше венско, трудната и непривикна за някои от студентите материя, да бъде леко възприета и усвоена. Намираше да каже и нещо весело за да разреши ежуката ни. Никога не отказваше отговор на каквото и да е въпрос - даде и извади материята - и винаги със изгледарната му усмивка, която (винаги) сияеше от лицето му! Изглежда, този човек, когато се разсее първият звук, който издал през да започне да димне не е бил плах - а весел човек! Не съм го виждал през последните му години и тогава когато е бил в най-тъжно състояние, покосен от коварната болест, но мисля, че и в последния ми, когато си е трогвал от този свят на лицето му е сияниела, макар и много тъжна усмивка!

Не си спомням, тогава по какъв повод той ми е обръщал внимание и как е започнало нашето приятелство! При упражненията вземах дейно участие, тъй като, редовно посещавах венски лекции, вклучително и по химия, въпреки стриктни запрети но имах и нещастия, по повод на които се налагаше да задавам някои въпроси!

При един разговор мигно с мене, във връзка с какъв въпрос, аз му казах че съм завършил

академик в Германия като боен летец-изтребител и съм
 взел участие в бойни ^{действия} срещу англоамериканските
 бомбардировачи от 1942 г. когато нападнаха обекти в наша-
 та страна а след септември 1944 г. и срещу германците.
 Венко това му е направил много силно впечатление,
 защото след това, при всеки разговор не пропускаше
 да ми задава въпроси относно миналото ми и венски
 тези събития. Огудващо беше за него, как човек може
 да издържи да живее в годин, когато при всеки миг
 от работата му, живота му е висок на косъм. През
 въвеждане интерес към техническите науки. Интересува
 ме се от техниката на управлението на самолета, осо-
 бено при високи скорости. Над 1000 километра в час
 които днес достигат към края на войната. Впечатлява
 ме се от новостите по ръководене на самолетите чрез
 радиото и фазовите системи. Изобщо, беше в есе-
 тови да ме занимава и да слуша с интерес
 венко, което можеш да му кажеш! Поискаха ми
 минаване през мезата, да не би едновременно преди
 да е имал желание да лети или да е кандидат-
 ствувал да се обучава за летец. Но не съм му за-
 давал такъв въпрос!

То времето когато се запознахме а и после,
 Желев имаше квартира в града. Живееше в ценз-
 ползваща етаж в сградата на факултета - в квартала
 между църквата Ап. Невски и бул. Дондуков-Корсаков.
 Аз живеях на близо до факултета - малко по-голям
 булевард - на ул. Гумерова - на около 200-300 метра
 от факултета. Това улесняваше моите ежедневни
 и контакти.

През 1946 г. вече беше достигнал най-тежките пери-

свободни удивства, зараждане на миса собителнои
магови извадени от градовете - действително за
които и днес все още няма историческа оценка
по отношение обела и честотокрета им в
сравнение с това, което са вършили емигрантите
и башибозците, ~~извършва~~ на насилствено
перемизираше на част от българското население
по време на турското робство!

Положението изглеждаше все по спокойн
но се задаване въпроса на национализациа в
областа на обратя градека собителнои и индивиду-
ална и колективизациа в селското сто-
панство. Но като първи процес можеше
да стане за една нощ, както възникое едана,
вторият - колективизациа щеше да про-
дължи по време - то практически приключи
през 1956-58 година. Мисно аз а и семейств-
то ми в това отношение бяхме малко обла-
годетелствани - поче по отношение на прекре-
щата! Родителите на съпругата ми се зани-
маваха с търговия на едро, серафонизм и
износ на лесни продукти, желязнгарство,
верига от магазини и склазове за вътрешна
търговия. Притежаваха и земи, които те
мисно не обработваха. След свкръщение-
то ми от войската, майката на моят
съпруга ми даде около 250 декара ~~много~~
нейна земя и необходимия инвентар
и аз започнах обработката им лично и
с чаленни работници. Тази дейност ми беше
много добре позната - работех във село

През тези години на насилствени и безсмислени реформи в селското стопанство, проблемът е изхранването, особено на градското население беше много тежък! Съществуваше купонна система за всички основателни стоки.

Като споменах, аз обработвах много продуктивни парцели от земи. Обикновено до 15. юни, завършвах изпитната си сезон - дън след който започваше жетвата и до първи ноември, когато практически започваша занятията в университетите, чепвах за привърна земеделската работа. Освен продукцията от земята, оставаха след предаването на напъните и от домашните животни - откорменци и около 80 кофера площи дан които допълнително по добърваме докопите си през онези тежки за преживяване години!

В София едновременно ползвавах колелна авт.п. колелна пратка е брашно и други хранителни продукти. От предаването на талона тогава окупна ползвахме безплатно и без купон жаб, които заедно с другите продукти и някои допълнително закупени стоки ни бяха предостатъчни за изхранване!

Всички тези подробности бях разказал на дядо, за да не се случва кога то го кажех на обяд или вечер погити през ден! За да не се губе възрастна голяма донасяне закупени от него сладкиши, плодове или напитки.

Освен срещите в сонет ми много

центъра или по „Царя“, където обикновено там
 пакме идружте ни познати. На площада пред
 Народното събрание или пред Воевиз като
 обикновено ни омакване и бай Йосиф Петров,
 с когото днес беме в много добри приятел-
 ски отношения. От него бже разбрах, че той
 е преподавател по химия а дали не и дирек-
 тор на специализиран химически техникум.
 Разговор с Йосиф Петров воехли на всяка-
 ви тем, дори за литература и поезия! Аз не
 знаех това, че той има вглесие към поезия-
 та, макар, че ми е правено виегакение, че
 и при обикновени разговори, имаме обичай да
 ричува! ^{и жере}

Йосиф Петров бже симпатизиал на бже
 Никола Петков. Тошо по това време беме из-
 вършено още едно от големите политически
 престъпления на комунистите и то от време
 учителя и воевиз. Тошо Тарабата както то
 наричаха тога в селаните. Оти бай Йосиф
 разбрах, че това прозвище му било да-
 рено след завръщането му в България. Бил
 настанен вероятно в изкаква отгужедена
 къща ако не се издса на ул. Шейново и
 и поради изкаква малка за сигурност
 край улицата и менидзеската ограда бива
 замасирана с три-четри метра висок дзеген,
 стобор, който скрива къщата до покрива!
 Такова нещо никде в воевиз ник и другде
 не било виждано! Това става пригизна
 „Воевиз“ и „Учител“ да получи прозвището Тошо

свободното убийство на Никола Петков беше ценово
"много голямо", това възбуди всички революционни
граждани на страната, симпатизантите на БЗНС
и особено селското население! Навсякъде се
водеха разгорещени разговори по този случай.
Водачите и инициаторите с упреси към органите
управляващи масови терор и техните пор-
естратеми, споменавахме и името на "Евгение
15" и то е новото му прозвище! През цялото
това време вероятно още били следени и
подслушвани. И ние в Теглене на тези две
три години не сме подозирали нищо. Това
прошля от оракта, че от началото на 1949 г. до
нейния край почти всички ние се отзовахме
в комунистическите лагери а Часков дора и
в затворите. Евгениевната ни била беше ре-
ше като културни и реални граждани със зна-
ми недоторадуването да казваме нейната
такава, каквато е и цялостта същевременно
да не можем да разберем, че всички те-
говити гражданини на страната ни е бил
вече голям човек!

По време на семейната ваканция
през м. септември 1949 г. аз бях първият зазв-
зван и изпратен в лагера Богданов дора към
мичи Перник. След този случай, ние с Мария
прежде никога не се видяхме по-вече! БЗНС
му остави студентската си книжка да не
заплати за в-ти семеен. От лагери не
можех да контактувам по никакъв начин с
него, но той поддържа връзка през това

За менбата и поредките в комунистически лагер не е необходимо да казвам нищо! За това е писано и говорено много и всичко което е казано е напълно вярно. Ще спомена само един драматичен момент, който може би помага за по-бързото ми освобождаване!

Първият човек, който заговорих в лагера беше бившият ми началник на Военното училище - генерал Поддубинков - тук везе повишението в генерал - мейор в звора на лагера! Той не предумисли да не говоря с никого и за нищо което може да ме унижи във враждебно отношение към решението, за което съм много благодарен! Поел съм го и съвет за работа с никого за нищо друго не говорех. Ставаше копаг на възмица, работа която човек може много бързо и за 10-тина дни постигнал да работи по добри от тези на най-добрите професионални миньори! Това ми даваше и право на джелеба жълт изограния на ръцете и да получавам месечно по 1 колет с хранителни продукти до 10 килограма!

Така, работата ми като квалифициран и много добър копаг в забой прозектор до началото на н. август 1949г. Постепенно всеки месец биваше обхващан като ударник на рудника и поредите ми рязуваха всеки път на ново а именно много добър разградек художник (за да има и той работа) - биеше в бързото табло в центъра на лагера.

Един ден, както споменах, в началото

бяхме натоварени на камиона след като бяхме
получили писма от баба и кзещо след
обед ни поведоха на извън. Към вечерта
пристигнахме през министерството на вътреш-
ните работи в София и ни етовариха да
научуваме в килиите които се намираха
в лагера на министерството. Ноема се въз-
качи слухове! Препарихме една тревожна
нощ! Сутринта, под охрана ни изведоха
през министерството. Оказа се че групата
ще отиде за Белене! Минут преди тръг-
ването на камиона, бяхме извикани по
списък 5 души от които познавах само
една - поинак от роднините с прскор Оубанич-
та - също извистен в лагера като много
добър човек. Извикаха ме да вържа
през ~~през~~ в канцелария на първия етаж.
За колко малко изненада, връзката ми
свободно за освобождаване от лагера
което подадох. Предупредиха ме в
най-бърз начин да отпътувам за дома
си без да се отбивам никъде и е чиното
да не говоря за това което ми се бе-
ше случило.

Когато се прибрах при семейството
си разбрах, че преди дни и днес в дом
~~а~~ също изпратен в лагер. Съдбата беше
така отредена, че ние никога не се ви-
дяхме вече с него!

Из незабавно започнах целена ра-
бота по приобщаване на реколтата, същевре-

група постоянна работа, че виеждах бегене
в зенедитето при постоянното увеличаване
се натък за колективизация. Беше уве-
реден, че съм изключен от университета, тъй-
като през тази година беше извършена
и най горната сметка на студенти от
венски висши учебни заведения.

Към средата на н. септември отидох
в квартирата си в София и с локва
изминах открих там оставената ми
от Дрезев студентска книжка. Още по-
късно беше изминалата ми като видях,
че книжката ми е подписана и завере-
на в рекантата и за съседства през който
съм отсъствал. Става ясно, че не съм
загубил учебната година. След като напраща-
х и предпазва проверка в канцеля-
рията на рекантата, разбрах, че не съм
изключен! Записах се за учебната
1949/50 година. Посещавах редовно лек-
циите и се подготвях старателно за
пропущените изпити от 1949 г и ги взех
през февруарската - поправителна сесия
с отличен успех.

След венско това, продължих следва-
щото и завърших университета с отли-
чен успех през 1952 г. Като първенец
на курса, избрах за дъга разпределен
в гр. Руч, където съпругата ми беше
също назначена за интернационална учи-
телка. Целият си трудов стаж изкарах

11

се пенсioniраше като завеждащ терапев-
тично отделение и със сестри, специално-
сти.

През 1971 г., през конкурс и по предло-
жение на мои професори от ИСУИ ми
се осигури място за научна работа, но
не ми беше разрешено да заемат дълга-
ността по научни изпити!!

Спомнах си по радио, че със Неев
от края на 1981 го ембрион му не можахме
да се видим. Всички научни аспекти му,
и всички корелации, но по най-
обикновени теми от неговата или по про-
фесионални въпроси, тъй като знаехме
всичко, че и мислата се проверява!

Аз и до днес не мога да разбера,
как е успял да ме спазва от изключо-
ване по-горе уреди и заверката на
една семейство, през който не съм посе-
щавал лекции, макар и те да не бяха
задължителни. Положени е невероятни
цели! Може би е използвал и
бръски е чужди колеги от университе-
та, но-всичко от които много го
уважаваша. И това е ставало в
период когато е бил едновременно и изпра-
тен в лагер, където и до сега не знам
колко време е прекарал.

Моята работа е била такава, че
през целият си живот съм имал
контакти само със хора! Сремна съм

Но човек е душа и характер, ум и, благо-
роден и отзивчив като Марин Пеев не е
срещал! Вишави, челикнат, жешки, здра-
вошеници, готов да саможертва и да
оказва помощ всекиму. Не мога да догады-
вам този човек е обидял някого или да е из-
вършил някаво зло. А колко жалея че бие
към него езбата, колко мъки са му при-
тинали и как, заи хора безколюпитно
езбата и кариерата и живота му и то,
само защото не можела да бъде та-
кава, каквато бие той! С проговоря-
та си робота естрадателност и показва
неговата невинна душа не можела да устои
на евангелската злоба, преизпълнен и не-
винен и си тръгнал рано от този свят. Като
както него, които са отдели живота си
само за добруването на другите ако са
били членове на някаква религиозна общи-
ност - след смъртта им са били като
изжарани!

И сега когато заговори за него - "имам
чувство на съвета, че не съм направил
нищо за покриване на другите ни! Не
съм могъл е нищо да му оказвам помощ,
ако е било по силите ми. Нека да ми простят!

Марин Пеев обаче, не може да бъде
забравен от никого, който го е познавал
и най-малко от мене.

Нека да е безна памета му!

24 VII 1999.

И. Денков